

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 171.

Tredie Session.

52de Møde.

Torsdagen den 8de Januar.

(Forts.)

J. N. Hansen (fortsat): Han kom ogsaa ved samme Leilighed til at tale om den store Fremgang, frivillige Overenskomster med Hensyn til Fæstegods nu have; det skal jeg ikke komme ind paa, da det slet ikke foreligger her; men jeg skal dog bemærke, at med Hensyn til det Beviis, han tidligere har villet føre ved at nævne adskillige Tal, som viste, hvormeget der var overgaaet til Selveiendom i 1 Aar og 8 Maaneder, skal jeg, da jeg har hørt Leilighed til nærmere at see paa disse Tal, søge at vise, naar den Sag kommer for, at de egentlig ikke bevise saa meget, som han troede, idet de have mange og vigtige Mangler.

Formanden: I Anledning af den Afbrydelse, som før fandt Sted, skal jeg dog bemærke, at jeg hverken bestemt hørte, hvori den bestod, eller fra hvilken Side den kom. Forsaavidt imidlertid den ærede Taler refererede den rigtigt, maa jeg erklære, at jeg ikke kan ansee en saadan Afbrydelse for berettiget.

Judenrigsministeren: Den ærede Taler har fundet noget Ironisk i, hvad jeg udtalte igaar, forsaavidt som jeg henviste til det Forslag, som snart kan ventes behandlet her i Salen angaaende Fæstegodsets Overgang til Selveiendom. Jeg vil i den Anledning bede ham erindre, hvad jeg sagde, da den Sag var for til 1ste Behandling, nemlig, at jeg meget ønskede, den maatte blive nøie drøftet og forhandlet her i Salen, fordi jeg holdt mig overbeviist om, at man derved vilde komme til at indsee, at man i denne Sag var slaaet ind paa en feil Vej, paa en Vej, paa hvilken man ikke kunde opnaae det, man tilstegtede. Da nu den ærede Rigsdags-

mand ved sine Udtalelser har opfordret mig til at tage Ordet, og da han har meent, at jeg har fremsat Paastande, som jeg aldeles ikke har begrundet, saa skal jeg tillade mig at anføre, hvorfor jeg har talt imod det foreliggende Forslag og hvorfor jeg fremdeles agter at tale imod det og ethvert lignende Forslag (Hør!). Det er for det Første, fordi jeg anseer det for en Uretfærdighed, saalange det almene Vel ikke fordrer slige Indgreb, enten man vil kalde det i Contractsforhold eller i Eiendomsretten, og dernæst, fordi jeg anseer saadanne Lovforslag for at være ikke til Fæstebondestandens Vel, men til dens Fordærvelse. Jeg troer gjerne og holder mig overbeviist om, at navnlig den ærede Forslagsstiller gjør sine Forslag i den Mening, at de virkelig er i Interesse for Fæstebondestanden, og at han troer, at han kun forsvarer Fæstebondestandens Ret; men Aufseererne derom ere saa forskjellige, at jeg troer, at jeg ved at tale imod hans Forslag, bedre handler i Fæstebondestandens Interesse end han. Jeg troer, at han nu er kommet til at mistvible om at kunne sætte en Tvangsløb igjennem (Tscherning: Nei!); ja, det er mig ikke uventet, at den ærede Rigsdagsmand siger Nei, men jeg troer dog, at han er kommet til den Overbeviisning, at han ikke vil kunne sætte en saadan Lov igjennem undtagen paa en nogenlunde retfærdig Maade (Tscherning: Ja! — Latter — Hør!) det vil sige paa en saadan Maade, at Eieren som Grundloven fordrer, faaer fuldkommen Erstatning for hvad man vil fratage ham, (Hør! Ja!), og jeg troer ogsaa, at han er kommet til den Overbeviisning, at Fæstebondestanden for den allerstørste Deel ikke vil være tjent med en saadan Lov. En saadan Lov maa nemlig give den samme Frihed og Lighed paa begge Sider; det vil sige, vil man give Fæstebonden den